

Αυτισμός: Τι συμπτώματα παρουσιάζει ένα παιδί ανάλογα με την ηλικία

Παρά το γεγονός ότι ο **αυτισμός** είναι δύσκολο να διαγνωστεί πριν από την ηλικία των 2 ετών, τα συμπτώματα συχνά εμφανίζονται όταν το παιδί είναι 12-18 μηνών. Εάν αυτά τα συμπτώματα εντοπιστούν μέχρι τότε, η εντατική θεραπεία μπορεί να βοηθήσει στην πλήρη αποκατάσταση της εγκεφαλικής λειτουργίας και να τα αντιστρέψει.

Τα πρώτα σημάδια του αυτισμού περιλαμβάνουν την απουσία φυσιολογικής συμπεριφοράς (όχι την παρουσία μη-φυσιολογικής συμπεριφοράς) και γι' αυτό είναι δύσκολο να εντοπιστούν εγκαίρως. Σε ορισμένες περιπτώσεις, τα πρώτα συμπτώματα του αυτισμού μπορεί να παρερμηνευθούν ως σημάδια ενός "καλού/καλόβολου μωρού", δεδομένου ότι το βρέφος μπορεί να φαίνεται ήσυχο, ανεξάρτητο και χωρίς ιδιαίτερες "απαιτήσεις". Ωστόσο, μπορείτε να εντοπίσετε τα πρώτα προειδοποιητικά σημάδια, αν γνωρίζετε τι να αναζητήσετε στην συμπεριφορά του παιδιού.

Αυτισμός: Πρώιμα συμπτώματα σε βρέφη και νήπια

- Το παιδί...
- δεν κάνει επαφή με τα μάτια (π.χ. δεν κοιτάει την μητέρα όταν εκείνη το θηλάζει)
- δεν χαμογελά όταν του χαμογελούν
- δεν ανταποκρίνεται στο όνομά του, ή στον ήχο μιας γνώριμης φωνής
- δεν ακολουθεί, οπτικά, αντικείμενα
- δεν δείχνει, ή δεν χαιρετάει, ή δεν χρησιμοποιεί άλλες χειρονομίες για να επικοινωνεί
- δεν ακολουθεί αυτό που του δείχνετε με το χέρι σας
- δεν κάνει θορύβους για να κερδίσει την προσοχή σας
- δεν σας "προκαλεί" για, ή δεν ανταποκρίνεται στα χάρδια
- δεν μιμείται τις κινήσεις σας και τις εκφράσεις του προσώπου σας
- δεν σηκώνει τα χέρια του προς εσάς για να το πάρετε στην αγκαλιά σας
- δεν παίζει με άλλα άτομα
- δεν ζητάει βοήθεια για κάτι που δεν μπορεί να κάνει μόνο του

Αυτισμός – ΠΡΟΣΟΧΗ: Οι παρακάτω καθυστερήσεις στην ανάπτυξη σημαίνουν την ανάγκη για άμεση αξιολόγηση από τον παιδίατρο του παιδιού σας!

- **Μέχρι τους 6 μήνες:** Δεν χαμογελάει "με την καρδιά του", ή δεν κάνει άλλες θερμές, χαρούμενες εκφράσεις
- **Μέχρι τους 9 μήνες:** Δεν ανταλλάσσει ήχους, χαμόγελα, ή άλλες εκφράσεις του προσώπου
- **Μέχρι 1 έτους:** Έλλειψη ανταπόκρισης στο όνομά του. Επίσης δεν "φλυαρεί" δεν κάνει χειρονομίες, όπως το να δείχνει, να προσπαθεί να φτάσει πράγματα, ή να χαιρετάει τους άλλους
- **Μέχρι τους 16 μήνες:** Δεν λέει λέξεις
- **Μέχρι 2 ετών:** Δεν μπορεί να εκφράσει φράσεις τουλάχιστον δύο λέξεων, που δεν περιλαμβάνουν μίμηση ή επανάληψη

Αυτισμός: Τα πρώιμα συμπτώματα του αυτισμού σε μεγαλύτερα παιδιά

Καθώς τα παιδιά μεγαλώνουν, τα σημάδια για τον αυτισμό γίνονται πιο ποικιλόμορφα. Υπάρχουν πολλά προειδοποιητικά συμπτώματα, αλλά αυτά συνήθως περιστρέφονται γύρω

από τις μειωμένες κοινωνικές δεξιότητες, τις δυσκολίες λόγου και ομιλίας, τις δυσκολίες στην μη-λεκτική επικοινωνία και την άκαμπτη συμπεριφορά.

Αυτισμός: Συμπτώματα κοινωνικών δυσκολιών στο παιδί

Το παιδί...

- μοιάζει να είναι ανιδιοτελής, ή να αγνοεί άλλα άτομα, ή το τι συμβαίνει γύρω του
- δεν ξέρει πώς να συνδεθεί με άλλους, να παίξει, ή να κάνει νέους φίλους
- προτιμά να μην το αγγίζει κανείς, να μην το κρατάνε, ή να μην το αγκαλιάζουν
- δεν παίζει παιχνίδια με φανταστικό σενάριο, δεν του αρέσουν τα ομαδικά παιχνίδια, δεν μιμείται τους άλλους, ή δεν χρησιμοποιεί τα παιχνίδια του με δημιουργικούς τρόπους
- έχει πρόβλημα κατανόησης των συναισθημάτων
- δεν φαίνεται να ακούσει, όταν οι άλλοι του μιλούν
- δεν μοιράζεται τα ενδιαφέροντά του με άλλους (ζωγραφιές, παιχνίδια)

Η βασική κοινωνική αλληλεπίδραση είναι κάτι δύσκολο για τα παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Πολλά παιδιά με αυτισμό φαίνεται να προτιμούν να “ζουν στο δικό τους κόσμο”, σε απόσταση και αποκομμένα από τους άλλους.

Αυτισμός: Τα συμπτώματα στον λόγο και γλωσσικές δυσκολίες

Το παιδί...

- μιλάει με έναν ανώμαλο τόνο φωνής, ή με έναν περίεργο ρυθμό ή ένταση (π.χ. τελειώνει κάθε φράση σαν ερώτηση)
- επαναλαμβάνει τις ίδιες λέξεις, ή φράσεις ξανά και ξανά
- ανταποκρίνεται σε ερώτηση με το να την επαναλαμβάνει, αντί να την απαντήσει
- αναφέρεται στον εαυτό του στο τρίτο πρόσωπο
- χρησιμοποιεί σωστά τη γλώσσα λανθασμένα (γραμματικά λάθη, λάθος λέξεις)
- έχει δυσκολία να επικοινωνήσει τις ανάγκες, ή τις επιθυμίες του
- δεν κατανοεί απλές οδηγίες, ή ερωτήσεις
- παίρνει ό,τι λέγεται πολύ κυριολεκτικά (δεν αντιλαμβάνεται τις αποχρώσεις του χιούμορ, την ειρωνεία και τον σαρκασμό)

Τα παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού έχουν δυσκολία στην ομιλία και τη γλώσσα. Συχνά, αρχίζουν να μιλάνε σε μεγαλύτερη ηλικία από τα άλλα παιδιά.

Αυτισμός: Τα συμπτώματα και οι δυσκολίες της μη-λεκτικής επικοινωνίας

Το παιδί...

- αποφεύγει την άμεση επαφή με τα μάτια
- χρησιμοποιεί εκφράσεις του προσώπου που δεν ταιριάζουν με αυτό που λέει
- δεν αντιλαμβάνεται τις εκφράσεις του προσώπου στους άλλους ανθρώπους, καθώς και τον τόνο της φωνής και τις χειρονομίες τους
- κάνει πολύ λίγες χειρονομίες (όπως το να δείχνει κάπου)
- αντιδρά ασυνήθιστα σε νέα αξιοθέατα, μυρωδιές, υφές και ήχους. Μπορεί να είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στους δυνατούς θορύβους

- έχει ανώμαλη στάση του σώματος, επιδεικνύει αδεξιότητα, ή έχει εκκεντρικό τρόπο να κινείται (π.χ. περπατάει αποκλειστικά στις μύτες των ποδιών)
- Τα παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού έχουν πρόβλημα να αντιληφθούν λεπτά λεκτικά συνθήματα και να χρησιμοποιούν τη γλώσσα του σώματος. Αυτό κάνει το “δούναι και λαβείν” της κοινωνικής αλληλεπίδρασης πολύ δύσκολο για εκείνα

Αυτισμός: Άλλα συμπτώματα

Το παιδί...

- ακολουθεί μια αυστηρή ρουτίνα (π.χ. επιμένει στο να ακολουθεί μια συγκεκριμένη διαδρομή προς το σχολείο)
- έχει δυσκολία προσαρμογής σε οποιεσδήποτε αλλαγές στο πρόγραμμα ή στο περιβάλλον (π.χ. ξεσπάει αν τα έπιπλα αλλάξουν θέση στο σπίτι ή αν πάει για ύπνο σε μη-προκαθορισμένη/διαφορετική ώρα από το συνηθισμένο)
- επιδεικνύει μια ασυνήθιστη σύνδεση/εξάρτηση σε παιχνίδια, ή παράξενα αντικείμενα, όπως κλειδιά, διακόπτες φωτός, ή λαστιχάκια
- μανιωδώς βάζει στην σειρά τα πράγματα, ή τα τακτοποιεί με έναν συγκεκριμένο τρόπο
- μοιάζει να ασχολείται υπερβολικά με ένα στενό θέμα ενδιαφέροντος, που συχνά σχετίζεται με αριθμούς, ή σύμβολα (π.χ. απομνημονεύει και απαγγέλλει γεγονότα σχετικά με χάρτες, δρομολόγια τρένων, ή στατιστικά στα σπορ)
- ξοδεύει μεγάλα χρονικά διαστήματα τακτοποιώντας τα παιχνίδια του με συγκεκριμένους τρόπους, ή βλέποντας κινούμενα αντικείμενα (όπως ένας ανεμιστήρας οροφής), ή εστιάζοντας σε ένα συγκεκριμένο μέρος ενός αντικειμένου (όπως τις ρόδες ενός παιχνιδιού αυτοκινήτου)
- Τα παιδιά με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού έχουν συχνά περιορισμένη, άκαμπτη συμπεριφορά, δραστηριότητες και ενδιαφέροντα